

Bulletin

**ZPRAVODAJ ČESKÉ SPOLEČNOSTI PRO KRAJINNOU EKOLOGII
REGIONÁLNÍ ORGANIZACE IALE ČESKÉ REPUBLIKY
(Czech Regional Organization of the International Association for Landscape
Ecology; CZ-IALE; www.iale.cz)**

Zápis z výročního plenárního shromáždění CZ-IALE 2012

12. Výroční plenární shromáždění CZ-IALE proběhlo ve čtvrtek 19.ledna 2012 ve Velké geologické posluchárně přírodovědecké fakulty UK Praha s tímto programem:

1. Schválení výroční zprávy hlavního výboru o činnosti CZ-IALE v roce 2011
2. Zpráva o hospodaření v roce 2011 a Zpráva revizní komise
3. Členská základna, členské příspěvky
4. Vědecký časopis CZ-IALE
5. Plán aktivit CZ-IALE v roce 2012
6. Výsledky voleb do nového hlavního výboru CZ-IALE
7. Různé

Ad 1) Schválení výroční zprávy hlavního výboru o činnosti CZ-IALE v roce 2011

Z pověření předsedy hlavního výboru přednesl D. Romportl výroční zprávu o činnosti CZ-IALE, která byla bez připomínek schválena. Poděkoval členům výboru za dosavadní spolupráci. Zdůraznil význam členského Bulletinu CZ-IALE pod redakcí Z. Lipského a D. Romportla. Poděkoval také všem, kteří se podíleli na zajištění konferencí v roce 2011, jmenovitě zejména L. Drobilové, A. Petrové, Centru Veronica v Hostětíně. Poděkoval též členům redakční rady JLE, zejména technickým redaktorkám Z. Klímové a J. Dreslerové.

Usnesení:

Výroční shromáždění schvaluje přednesenou zprávu o činnosti.

Ad 2) Zpráva o hospodaření v roce 2011 a Zpráva revizní komise

Hospodář I. Machar přednesl zprávu o výsledcích hospodaření. Počáteční stav na účtu byl k 1.1.2011 289.095,62 Kč a v pokladně 48.619,50 Kč. Konečný stav účtu ke 31.12.2011 činil 525.154,88 Kč a v hotovosti na pokladně bylo 42.609,50 Kč. Výsledek hospodaření je tedy kladný a to 230.049,26 Kč (bez započtení pohledávek a dluhů).

Výnosy celkem činily 453.493,46- Kč, z toho byla 116.000,- Kč dotace Rady vědeckých společností, vložné z konferencí 136.720,- Kč, výsledek ICLE 112.688,- Kč, předplatné JLE 14.200,- Kč, publikační poplatky JLE 33.500,- Kč, členské příspěvky 37.900,- Kč. ad.

Náklady celkem byly 223.444,20 Kč. Na nákladech se největší měrou podílely organizace konferencí 122.968,42 Kč, tisky a editace JLE – 73.182,- Kč, odvod členských příspěvků poplatky IALE – 11.967,78 Kč, poštovné a vedení účetnictví (7.554,- Kč + 7.066,- Kč) ad.

Vyjádření revizní komise:

Kontrolní komise souhlasí s předloženou zprávou o hospodaření a doporučuje ji ke schválení.

Usnesení:

Výroční shromáždění schvaluje přednesenou zprávu o hospodaření.

Ad 3) Členská základna

V roce 2011 jsme přijali přihlášku s pořadovým číslem 176. Z tohoto počtu máme 5 čestných členů. Existuje ale řada chronických neplatičů, celkem evidujeme asi 125 členů, kteří zaplatili alespoň v roce 2009, z toho za rok 2009 ještě nezaplatili 3 členové, 2010 15 a 2011 35.

Dlužné příspěvky je možno zaplatit v hotovosti na této konferenci, nebo dále převodem na účet IALE s uvedením členského čísla jako variabilního čísla.

Návrh členských příspěvků na rok 2012:

Výkonný výbor navrhuje stejné členské příspěvky jako v loňském roce, rozlišujeme dva typy členství – domácí a mezinárodní.

Domácí členství 400,- Kč ročně (200,- Kč studenti, 150,- Kč důchodci); jeho zaplacení znamená, že osoba je v daném roce členem pouze České společnosti pro ekologii krajiny (CZ-IALE)

Mezinárodní členství 800,- Kč ročně (400,- Kč studenti a důchodci); jeho zaplacení obsahuje kromě členství v CZ-IALE i členství ve světové organizaci IALE a jako bonus předplatné ročníku JLE.

Odůvodnění – IALE nás již nepovažuje za chudou zemi a v roce 2009 naposledy akceptovalo slevu při odvodu poplatků, od roku 2010 je požadována plná výše poplatků, což je 20 EUR.

Usnesení:

Členská základna souhlasí s navrženou výší a strukturou členských příspěvků.

Ad 4) Journal of Landscape Ecology

Právě v těchto dnech se dokončuje tisk čísla 3/2011. Redakčně se tvoří číslo 1/2012, již máme některé kladné recenze, předpoklad ukončení - duben. V druhé půli roku pak vyjdou další dvě čísla. Redakční rada dokončuje s firmou E-fractal managerskou redakční aplikaci a webové stránky časopisu, v současnosti je v testovacím provozu. Ohledně naší žádosti na zavedení časopisu do databáze SCOPUS jsme obdrželi v průběhu roku negativní odpověď, s tím, že články jsou málo citované ve sledovaných databázích. Probíhají též jednání se společností Versita Open.

Nabízíme členům IALE možnost publikovat, návod pro autory je na www.iale.cz. Žádoucí jsou též recenze. Vše v angličtině. Časopis prochází jazykovou korekturou angličtiny.

Ad 5) Plán aktivit pro rok 2012

Leden – výroční konference CZ-IALE, Praha 2012 – management CHÚ (gar. Romportl)
Květen – konference Venkovská krajina, Hostětín (gar. Maděra)
Září – konference ÚSES zelená páteř krajiny, Brno (gar. Buček)
www stránky IALE (gar. Romportl)
Journal of Landscape Ecology – pokračování vydávání, zprovoznění internetové aplikace
Podat žádost o podporu na RVS.
Doplňení plánu na základě činnosti nově zvoleného výboru.

Ad 6) Výsledky voleb do nového hlavního výboru CZ-IALE

Od podzimu 2011 do 19. ledna 2012 probíhala korespondenční volba nového výboru CZ-IALE na následující 4leté funkční období. Celkem bylo distribuováno 125 hlasovacích lístků, k času ukončení hlasování bylo odevzdáno 47 lístků, z toho byly 2 neplatné. Jeden kandidát 18.1.2012 písemně oznámil předsedovi volební komise, že stahuje svou nominaci, jeden kandidát byl dodatečně vyřazen volební komisí pro neplacení členských příspěvků. Výsledné pořadí voleb je následující:

Z. Ulčák – 42 hlasy, I. Machar – 38 hlasů, A. Buček – 35 hlasů, Z. Lipský – 35 hlasů, D. Romportl – 32 hlasy, J. Skaloš – 18 hlasů, L. Drobilová – 15 hlasů, H. Rambousková – 11 hlasů, B. Tobolová Engstová – 11 hlasů, J. Vojta – 8 hlasů, I. Merunková – 4 hlasy

Nový hlavní výbor CZ-IALE

Výsledky volby do nového výboru CZ-IALE (viz výše) byly oznámeny v rámci plenárního shromáždění CZ-IALE 19.1.2012. Sedm kandidátů s nejvyšším počtem získaných hlasů se stalo členy hlavního výboru CZ-IALE. Nově zvolený výbor se bezprostředně poté sešel na svém prvním zasedání a v souladu se stanovami CZ-IALE rozhodl o obsazení jednotlivých funkcí. Od 19.1.2012 pracuje výbor CZ-IALE v tomto složení:

Předseda: Zdeněk Lipský (PřF UK Praha)
Místopředseda: Ivo Machar (PřF UP Olomouc)
Tajemník: Zbyněk Ulčák (FSS MU Brno)
Pokladník: Linda Drobilová (FLD MENDELU Brno)
Další členové: Antonín Buček (FLD MENDELU Brno)
Dušan Romportl (PřF UK Praha & VUKOZ Průhonice)
Jan Skaloš (FŽP ČZU Praha)

Výbor CZ-IALE dále na základě výsledků voleb odsouhlasil revizní komisi CZ-IALE ve složení:
Barbora Tobolová (FŽP ČZU Praha)
Hana Rambousková (Fulbright Praha)
Jaroslav Vojta (PřF UK Praha)

Zpráva o konání výroční konference CZ IALE

Letošní výroční konference České společnosti pro krajinnou ekologii proběhla 19.-20. ledna v Praze na půdě Přírodovědecké fakulty. Ústředním tématem konference byla problematika managementu chráněných území, jako reakce na neutuchající spory ohledně jejich správy, především v Národním parku Šumava. Cílem organizátorů bylo dát na jedné půdě prostor odborníkům různých zaměření a různých názorů s různými zkušenostmi se správou chráněných území a umožnit vzájemnou diskusi především nad současným stavem územní ochrany přírody a krajiny v České republice. První konferenční den byl vyhrazen pro diskusi o budoucím směřování správy NP a CHKO Šumava. Ve třech blocích zazněly příspěvky vyžádaných řečníků aktivně se podílejících na ideovém formování správy tohoto chráněného území ať jako členové stávající rady parku nebo jako její bývalí členové, dnes členové stínové vědecké rady. Aktivní účast byla přislíbena také vedením NPS, která však byla dva dny před konáním akce personálně změněna, aby byla den předem úplně zrušena.

V úvodním referátu prof. Jeníka byla komplexně charakterizována oblast Šumavy, nastíněna problematika jejího vymezení a faktory formující její ekosystémy včetně faktorů sociokulturních. V dalších referátech zaznívaly informace o aktivním, asistovaném či zcela bezzásahovém přístupu k ochraně šumavské přírody a jejich prostorové diferenciaci a diferenciaci dle předmětu ochrany. Velká pozornost byla zcela logicky věnována horským smrčínám a jejich budoucnosti ve světle kůrovcové gradace. Jednotliví přednášející se shodli na tom, že šumavská příroda není nedotčenou divočinou a nejsou jí ani horské smrčiny, ale rozcházel se v názorech na jejich správu.

Během polední přednáškové přestávky proběhlo plenární shromáždění a schůze hlavního výboru CZ-IALE, bylo ukončeno hlasování do hlavního výboru a vyhlášeny výsledky hlasování (viz. informace o novém složení výboru CZ-IALE)

V odpoledním bloku byly prezentovány zkušenosti s managementem lesních i nelesních biotopů na území Krkonošského NP, CHKO Jeseníky a NP České Švýcarsko. Poslední odpolední blok byl opět věnován „ráji šumavskému“. Nejasnosti ohledně asistovaného či bezzásahového přístupu k obnově horských smrčín napomohl rozptýlit příspěvek Pavly Čížkové, prezentující výsledky monitoringu přirozeného zmlazení v lesních ekosystémech v NPS. Neméně zajímavý byl historický exkurz k počátkům ochrany šumavské přírody manželů Trpákových, včetně vzpomínky na první pokusy o reintrodukcii rysa na Šumavu.

Druhý konferenční den již byl vyhrazen příspěvkům přihlášených účastníků. Paleta příspěvků byla pestrá od teoretických úvah nad otázkou, zda má mít příroda svá tabu, která zůstanou běžnému návštěvníkovi utajena až po příspěvky zaměřené na kriticky ohrožené druhy českých řek - perlorodku a vodní makrofyta či vliv klimatických podmínek na diverzitu zimujících ptáků na českých vodách.

Konferenci v číslech by bylo možné vyjádřit rovnicí o několika známých ale i neznámých proměnných. 76 registrovaných účastníků + 13 organizátorů + neregistrovaní účastníci z řad studentů a členů akademické obce UK + neregistrovaní účastníci ze státní správy = 120 snědených koblih + 100 snědených chlebíčků + 8kg salámů a sýrů + x litrů vypitých nápojů.

Tomáš Chuman

Dopis CZ-IALE ministroví životního prostředí České republiky

Na základě kladné odezvy účastníků výroční konference CZ-IALE 19.-20.1.2012 rozhodl výbor CZ-IALE zaslat dopis ministroví životního prostředí České republiky Tomáši Chalupovi. V dopisu jsou ve stručné podobě formulovány hlavní myšlenkové výstupy z výroční konference zaměřené na ochranu a management ekosystémů a krajiny národního parku Šumava. Dopis naleznete také na webových stránkách CZ-IALE (www.iale.cz).

Vážený pane ministře,

dovolte, abychom jako subjekt dosud nezúčastněný v diskusích o způsobech managementu Národního parku Šumava přispěli konstruktivně a v dobré víře k řešení této nelehké kauzy. Česká společnost pro ekologii krajiny (CZ-IALE) je jednou z oborových společností sdružených v Radě vědeckých společností ČR a zároveň národní organizací IALE (Mezinárodní asociace pro ekologii krajiny) pro Českou republiku. Sdružuje téměř 150 odborníků rozdílné erudice – od přírodovědců, přes územní plánovače, krajinné architekty a lesníky až po humanitní environmentalisty.

Ve dnech 19.-20. ledna jsme uspořádali výroční konferenci s tématem GeoBiodiverzita –Management chráněných území (program zasíláme v příloze). Centrálním blokem v rámci obecnějšího programu konference byly aktuální otázky ochrany přírody a správy krajiny na území Šumavského národního parku. Mezi pozvanými účastníky, kteří zde vystoupili s referáty, byli odborně fundovaní zástupci obou hlavních názorových skupin, které se v řadě aspektů nemohou shodnout.

Naší ambicí není přidávat další argumenty pro jednu či druhou stranu sporu, ale po vyslechnutí argumentů všech řečníků a diskusi širokého pléna chceme identifikovat „jádra shody“ a doporučit je Vám, případně zainteresovaným dalším institucím, jako nosná východiska pro diskusi, která bude nepochybně pokračovat. Jsme si vědomi, že se tak děje v době kompromisní shody na podobě návrhu zákona o NP Šumava, kterému předcházelo zveřejnění odborných názorů vědeckých pracovníků Akademie věd České republiky a Jihočeské univerzity na jedné straně (např. v knize Co vyprávějí šumavské smrčiny, 2010), i lesníků a dalších specialistů (např. v otevřeném dopise pro Vás z 10. ledna tohoto roku) na straně druhé.

Souhlasíme s Vaším názorem, že těmito akty debata neutichne. Mohla by se však posunout do racionálnějších poloh i formulací.

Z našeho pohledu, při co nejstručnějším tlumočení výsledků konference, vidíme perspektivní průsečíky shody pro další jednání v doplňující se (1) rovině odborné a (2) rovině managementu v následujících bipolárních tématech:

1. Bezzásahovost versus asistovaná (řízená) obnova lesních ekosystémů

Oba přístupy jsou protichůdnými stranami na území národního parku Šumava považovány za přípustné a žádoucí i pro sociokulturní sféru. Názorová odlišnost je v jejich budoucích plošných proporcích. Oba přístupy mají své opodstatnění, pokud se uplatňují kvalifikovaně v odstupňované míře na správných místech a ve správném čase, s využitím rekonstrukčních podkladů v konfrontaci se současným stavem porostů a stanovišť. Právě o tom by se měla vést navazující diskuse.

2. Obě strany respektují vědecké poznatky, že integrální součástí přirozeného vývoje šumavských ekosystémů jsou abiotické a biotické disturbance, tj. opakovaná narušení způsobovaná klimatickými činiteli (větrné polomy) nebo přemnožením hmyzích škůdců. Na tomto disturbančním mechanismu závisí fungování přírodních ekosystémů. Tam, kde chceme statutem chráněného území přirozenost zachovat, jsou tyto disturbance podmínkou udržení chráněné biodiverzity.

3. Napříč odbornou veřejností panuje shoda o vysoké míře potenciálních rizik plynoucích z prudkého rozvoje území, ať už v širším zázemí obcí (neuvážená výstavba v 3. zóně národního parku), tak i v rámci nejcennějších partií NP (developerské projekty vedoucí k další fragmentaci území NP). Obě

strany se shodují, že ochrana celistvosti území je zásadní nejen pro zachování přírodních hodnot, ale také hodnot sociokulturních, tedy i krajinného rázu české Šumavy.

Jako sdružení převážně akademické povahy nám nepřísluší zasahovat do správních záležitostí územně dotčených obcí, ale s odkazem na nespočet pozitivních precedentů v jiných národních parcích doma i v zahraničí apelujeme, aby nově vytvářená zonace národního parku byla součástí dlouhodobě udržitelné koncepce, neohrožitelné krátkými volebními cykly samospráv.

Pane ministře, přeji Vám hodně zdaru v hledání celospolečensky přijatelných řešení, na nichž jsme, v případě potřeby, se ochotni také podílet.

Doc. RNDr. Zdeněk Lipský, CSc.,
Předseda České společnosti pro ekologii krajiny (CZ-IALE)

Na vědomí: Správa NP a CHKO Šumava
Ředitel AOPK

Cyklus přednášek na FSS MU Brno

Katedra environmentálních studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně pořádá v jarním semestru cyklus veřejných přednášek externích odborníků na témata ekologie a ochrany přírody. Všichni zájemci jsou vítáni.

Termíny přednášek: úterý 12:00 – 13:30; Fakulta sociálních studií MU, Brno, Joštova ulice 10, Brno, učebna P51, 5. patro

Ing. Antonín Přidal, Ph.D., Agronomická fakulta, Mendelova univerzita: Ekologický význam včel	6 3.
Doc. Ing. Mgr. Jan Frouz, CSc., Ústav pro životní prostředí PŘF UK: Disturbance a obnova ekosystému – co, proč a jak	13. 3.
Kamil Vaněk, Občanské sdružení Ábel: „Ovce nás vracejí zpátky do krajiny“	20. 3.
MVDr. Jaromír Bláha, Hnutí DUHA: Kůrovec v Národním parku Šumava - problém společnosti, nikoliv přírody	27. 3.
<i>Program v jednání</i>	3. 4.
RNDr. Dušan Romportl, Ph.D., PŘF UK: Fragmentace krajiny a ochrana její prostupnosti pro velké savce	10. 4.
Mgr. Miroslav Kutal, Hnutí DUHA Olomouc: Velké šelmy v české krajině - potenciál výskytu, příležitosti, ohrožení, soužití s lidmi a praktická ochrana.	17. 4.
Mgr. Marco Stella, Katedra filosofie a dějin přírodních věd, PŘF UK, Mgr. Karolína Pauknerová, Ph.D., Centrum pro teoretická studia, UK: Antropologie ZOO aneb kde (ne)potkat zvíře	24. 4.
<i>Program v jednání</i>	15. 5.

Kalendář akcí

5/2012

- 11.-12.5.2012 - **The 4th International Symposium of Geography "Landscapes: perception, knowledge, awareness and action"** - Bucharest-Sarata Monteoru, Romania (geosymposium_landscapes@yahoo.com)
- 18.-20.5.2012 - **Venkovská krajina**, Hostětín, Bílé Karpaty (www.hostetin.veronica.cz)
- 29.-30.5. 2012 - **SEA/EIA 2012**. 2 ročník konference s mezinárodní účastí. Hotel Partizán Tále, Nízke Tatry, SK (e-mail: eia@sazp.sk)

6/2012

- 26.-28.6.2012 - **Regenerace kulturní krajiny**. Vědecká konference, Kutná Hora (www.regeneracekrajiny.cz)

8/2012

- 8.-10.8.2012 - **15th International Conference of Historical Geographers**, Prague, Czech Republic. More information on <http://www.ichg2012.cz>
- 28.8.-1.9. 2012 - **3rd European Congress of Conservation Biology**, SECC, Glasgow, Scotland, UK - <http://www.eccb2012.org/>

9/2012

- **ÚSES zelená páteř krajiny**, září 2012, Brno
- 3.-5.9.2012 - **Hedgerow Futures Conference**. Staffordshire University, Stoke-on-Trent
- 3.-7.9.2012 - **Eurorural '12. 3rd Moravian Conference on Rural Research. Multifunctional Rural Development**. Brno (www.uake.cz/novinky.html)
- **4.-6.9.2012 - Landscape ecology: linking environment and society**. IALE (UK) conference, The University of Edinburgh, Scotland, UK
- 9.-14.9.2012 - **ECER - European Conference on Ecological Restoration**, České Budějovice (www.ecer2012.eu)
- 24.-27.9.2012 - **16th Symposium on Problems of Landscape Ecological Research. Landscape Ecology: From Theory to Practice**", Smolenice, Kongresové centrum SAV. Více informací [zde](#).

11/2012

- 5.-12.11. 2012 - **Sustaining Humans and Forest in Changing Landscape**, Bilingual conference of the IUFRO Landscape Ecology Working Party, Concepción, Chile

2013

- 9.-12.9.2013 - **European IALE Congress**, Manchester, UK

Bulletin CZ-IALE, Zpravodaj České společnosti pro krajinnou ekologii

(Regionální organizace IALE České republiky), www.iale.cz

Vydává CZ-IALE pro interní potřebu svých členů. Redakce: CZ-IALE, Benátská 2, 128 01 Praha 2.

Odpovědný redaktor: Zdeněk Lipský, e-mail: lipsky@natur.cuni.cz;

Technický redaktor: Dušan Romportl, e-mail: dusan@natur.cuni.cz

Číslo **1/2012** vyšlo **15.3. 2012**